

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาจำแนกตามวิทยาเขต 17 วิทยาเขต และคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา 4 ภาค และเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 4 ภาค รวม 251 คน และข้าราชการทั่วไปที่ปฏิบัติงานในสถาบันการพลศึกษาแต่ละวิทยาเขต จำนวน 17 วิทยาเขต รวม 961 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,212 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่เป็นกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาและข้าราชการทั่วไปที่ปฏิบัติงานในสถาบันการพลศึกษาแต่ละวิทยาเขต โดยอาศัยกำหนดตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 60 คน และข้าราชการทั่วไป จำนวน 231 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 291 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้าราชการและคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตและภาค ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ใน 8 ด้าน คือ 1. ด้านคุณภาพนักศึกษา 2. ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ 3. ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม 4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 5. ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากร 6. ด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน 7. ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา 8. ด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อย ที่สุด ตามเกณฑ์ของลิเคอร์ท (Likert) ฉบับที่ 2 เป็นแบบบันทึกจากการสัมภาษณ์ โดยผ่านการแก้ไขและเห็นชอบจากประธานและคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อหาระดับสภาพ หรือปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) รายด้าน รายข้อที่จะนำมาอธิบายถึงระดับสภาพ หรือปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา เปรียบเทียบ

สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการจำแนกตามวิทยาเขต และ คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ละภาค ของสถาบันการพลศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- Way ANOVA) กรณีพบว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มจึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Pair Wise Comparisons) ด้วยวิธีของ Fisher's Least Significant Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา และแนวทาง การพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา โดยรวม และรายด้านมีสภาพอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม ด้านคุณภาพการศึกษาและด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละด้านปรากฏดังนี้

1.1 ด้านคุณภาพการศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักศึกษารักและสนับสนุนการดำรงชีวิตในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถาบัน และนักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

1.2 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการวิจัยและงานสร้างสรรค์ งบประมาณสนับสนุนการวิจัยและงานสร้างสรรค์จากสถาบันการพลศึกษามีเพียงพอ และการจัดทำวิจัยชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน

1.3 ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดบริการด้านอาคารสถานที่แก่ชุมชน การให้บริการด้านกิจกรรม พลศึกษา กีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และนันทนาการแก่ชุมชน และการจัดบริการด้านบุคลากรแก่ชุมชน

1.4 ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดบุคลากรด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทยที่มีความสามารถอย่างเหมาะสม การจัดทำแผนทำนุบำรุงศิลป

วัฒนธรรมการละเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย และมีการส่งเสริมและจัดกิจกรรมให้อาจารย์นักศึกษา ได้อนุรักษ์ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

1.5 ด้านการพัฒนาองค์การและบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำแผนงบประมาณประจำปี การจัดทำทะเบียนพัสดุเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และมีแผนการจัดทำพัฒนาอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์ภายในสถาบัน

1.6 ด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร การจัดอาจารย์ผู้สอนให้เหมาะสมกับวิชาที่สอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.7 ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรม ได้มุ่งเน้นความสามัคคี และรักสถาบัน การจัดกิจกรรมที่มุ่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม วินัยและค่านิยมที่พึงประสงค์อย่างหลากหลาย และการกำหนดกฎระเบียบและแนวทางการปฏิบัติสำหรับนักศึกษาอย่างชัดเจน

1.8 ด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารตระหนักให้มีความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา และการยอมรับของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ ด้านการพัฒนาองค์การและบุคลากร และด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละด้านปรากฏดังนี้

2.1 ด้านคุณภาพนักศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักศึกษาเข้าเรียนตรงเวลา นักศึกษามีความกระตือรือร้นและตั้งใจเรียน และนักศึกษามีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง

2.2 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ งบประมาณสนับสนุนการวิจัยและงานสร้างสรรค์จากสถาบันการพลศึกษามีเพียงพอ จัดโครงการสัมมนาเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย และการนำผลการวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

2.3 ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำแผนกิจกรรมในการบริการชุมชน การจัดสรรงบประมาณด้านบริการชุมชนอย่างเพียงพอ และการจัดอบรมให้ความรู้ด้านพลศึกษา กีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และนันทนาการแก่ชุมชน

2.4 ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการสร้างนวัตกรรม องค์ความรู้ใหม่ ภูมิปัญญาไทย สูสากล มีการเผยแพร่นวัตกรรม องค์ความรู้ใหม่ภูมิปัญญาไทยสู่สากล และการจัดสรรงบประมาณด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทยมีความเหมาะสม

2.5 ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากร โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การใช้นวัตกรรมและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ และบุคลากรเข้าใจระบบงานของสถาบัน การพลศึกษาและปฏิบัติงานได้เต็มตามศักยภาพ

2.6 ด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ภาระงานการสอนการวิจัยของอาจารย์เหมาะสมกับมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา และการจัดทำแผน โครงการติดตามผลสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา

2.7 ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดสวัสดิการหอพักให้นักศึกษาอย่างเพียงพอ จำนวนบุคลากรด้านแนะแนวเพียงพอกับความต้องการ และการส่งข้อมูลข่าวสารถึงผู้ปกครองนักศึกษา

2.8 ด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การควบคุมคุณภาพการศึกษา โดยกำหนด ผู้ตรวจสอบ นิเทศภายใน การตรวจสอบและแก้ไขปัญหาที่พบด้านคุณภาพการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

3. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบันการพลศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นวิทยาเขต เชียงใหม่ สุโขทัย และตรัง มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา และด้านคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก

4. ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบันการพลศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ยกเว้นวิทยาเขต เพชรบูรณ์

ศรีสะเกษ และชุมพร มีปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก วิทยาเขตอ่างทอง และกระบี่ มีปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน และด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก

5. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาจำแนกตามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ละภาค โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

6. ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา จำแนกตามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ละภาค โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา และด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก

7. เปรียบเทียบรายกลุ่มสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาจำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตชัยภูมิแตกต่างกับวิทยาเขตกระบี่ อ่างทอง สุพรรณบุรี กรุงเทพฯ ลำปางและชลบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตชัยภูมิมีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพศึกษามากกว่าวิทยาเขตกระบี่ อ่างทอง สุพรรณบุรี กรุงเทพฯ ลำปาง และชลบุรี

7.1 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านคุณภาพนักศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตศรีสะเกษ แตกต่างกับวิทยาเขตสุพรรณบุรี มหาสารคาม กระบี่ อ่างทอง สมุทรสาคร กรุงเทพฯ อุตรธานี ลำปาง ชลบุรี ยะลา ชุมพร และ เชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตศรีสะเกษ มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพศึกษามากกว่าวิทยาเขตสุพรรณบุรี มหาสารคาม กระบี่ อ่างทอง สมุทรสาคร กรุงเทพฯ อุตรธานี ลำปาง ชลบุรี ยะลา ชุมพร และเชียงใหม่

7.2 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ จำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตชัยภูมิ แตกต่างกับวิทยาเขตกระบี่ สุโขทัย มหาสารคาม สุพรรณบุรี และอุตรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตชัยภูมิ มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพศึกษามากกว่าวิทยาเขต กระบี่ สุโขทัย มหาสารคาม สุพรรณบุรี ชลบุรี และอุตรธานี

7.3 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม จำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตศรีสะเกษ แตกต่างกับ

วิทยาเขตอ่างทอง กระบี่ สุพรรณบุรี และกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตศรีสะเกษ มีสภาพการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขตอ่างทอง กระบี่ สุพรรณบุรี และกรุงเทพฯ

7.4 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตอุดรธานี แตกต่างกับวิทยาเขต กระบี่ อ่างทอง สุพรรณบุรี และกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตอุดรธานี มีสภาพการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขตกระบี่ อ่างทอง สุพรรณบุรี และกรุงเทพฯ

7.5 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านการพัฒนาองค์การและบุคลากร จำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตอุดรธานี แตกต่างกับวิทยาเขต กระบี่ อ่างทอง สุพรรณบุรี และกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตอุดรธานี มีสภาพการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขตกระบี่ อ่างทอง สุพรรณบุรี และกรุงเทพฯ

7.6 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน จำแนกตามวิทยาเขตในวิทยาเขตเชียงใหม่ แตกต่างกับวิทยาเขต อ่างทอง กระบี่ กรุงเทพฯ ลำปาง ชุมพร มหาสารคาม และ สุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตเชียงใหม่ มีสภาพการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขต อ่างทอง กระบี่ กรุงเทพฯ ลำปาง ชุมพร มหาสารคาม และสุพรรณบุรี

7.7 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตสุโขทัย แตกต่างกับวิทยาเขต กระบี่ ยะลา ชุมพร ชลบุรี อ่างทอง สุพรรณบุรี ลำปาง กรุงเทพฯ สมุทรสาคร และมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตสุโขทัย มีสภาพการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขตกระบี่ ยะลา ชุมพร ชลบุรี อ่างทอง สุพรรณบุรี ลำปาง กรุงเทพฯ สมุทรสาคร และมหาสารคาม

7.8 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามวิทยาเขตในวิทยาเขตเชียงใหม่ แตกต่างกับวิทยาเขต อ่างทอง กระบี่ ลำปาง ชลบุรี กรุงเทพฯ มหาสารคาม สุพรรณบุรี และชุมพร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตเชียงใหม่ มีสภาพการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขต อ่างทอง กระบี่ ลำปาง ชลบุรี กรุงเทพฯ มหาสารคาม สุพรรณบุรี และชุมพร

8. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาจำแนกตามวิทยาเขต ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตชุมพร แตกต่างกับวิทยาเขตลำปาง กรุงเทพฯ ตรีัง เชียงใหม่ กระบี่ สุพรรณบุรี สมุทรสาครและเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตชุมพร มีปัญหา

การดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขตลำปาง กรุงเทพฯ ตรัง เชียงใหม่ กระบี่ สุพรรณบุรี สมุทรสาคร และเพชรบูรณ์

8.1 ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านคุณภาพนักศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตชุมพร แตกต่างกับวิทยาเขตลำปาง ศรีสะเกษ กรุงเทพฯ เพชรบูรณ์ และตรัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตชุมพร มีปัญหาการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขตลำปาง ศรีสะเกษ กรุงเทพฯ เพชรบูรณ์ และตรัง

8.2 ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์จำแนกตามวิทยาเขตในวิทยาเขตชัยภูมิ แตกต่างกับวิทยาเขตกระบี่ สุโขทัย สุพรรณบุรี มหาสารคาม ชลบุรี และอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตชัยภูมิ มีปัญหาการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขตกระบี่ สุโขทัย สุพรรณบุรี มหาสารคาม ชลบุรี และอุดรธานี

8.3 ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม จำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตสุโขทัย แตกต่างกับวิทยาเขตกระบี่ กรุงเทพฯ อ่างทอง ยะลา ตรัง สุพรรณบุรี ชลบุรี สมุทรสาคร เชียงใหม่ ลำปาง อุดรธานี และมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตสุโขทัย มีปัญหาการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขตกระบี่ กรุงเทพฯ อ่างทอง ยะลา ตรัง สุพรรณบุรี ชลบุรี สมุทรสาคร เชียงใหม่ ลำปางอุดรธานี และมหาสารคาม

8.4 ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตศรีสะเกษ แตกต่างกับวิทยาเขตอ่างทอง กระบี่ สุพรรณบุรี และกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตศรีสะเกษ มีปัญหาการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขตอ่างทอง กระบี่ สุพรรณบุรี และกรุงเทพฯ

8.5 ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากร จำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตอุดรธานี แตกต่างกับวิทยาเขตกระบี่ อ่างทอง สุพรรณบุรี กรุงเทพฯ ชลบุรี และยะลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตอุดรธานี มีปัญหาการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขตกระบี่ อ่างทอง สุพรรณบุรี กรุงเทพฯ ชลบุรี และยะลา

8.6 ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอนจำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตกระบี่ แตกต่างกับวิทยาเขตลำปาง กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ศรีสะเกษ ตรัง อุดรธานี สมุทรสาคร สุโขทัย ชัยภูมิ และเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตกระบี่ มีปัญหาการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขต

ลำปาง กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ศรีสะเกษ ตรัง อุตรธานี สมุทรสาคร สุโขทัย ชัยภูมิ และเพชรบูรณ์

8.7 ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตอ่างทอง แตกต่างกับวิทยาเขต ลำปาง กรุงเทพฯ เพชรบูรณ์ ศรีสะเกษ เชียงใหม่ และชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่วิทยาเขตอ่างทอง มีปัญหาการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขตลำปาง กรุงเทพฯ เพชรบูรณ์ ศรีสะเกษ เชียงใหม่ และชัยภูมิ

8.8 ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต ในวิทยาเขตอ่างทอง แตกต่างกับ วิทยาเขตลำปาง กรุงเทพฯ ตรัง สุโขทัย เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ อุตรธานี ศรีสะเกษ ชัยภูมิ สมุทรสาคร ยะลา สุพรรณบุรี มหาสารคาม และชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่ วิทยาเขตอ่างทอง มีปัญหาการดำเนินงานมากกว่าวิทยาเขตลำปาง กรุงเทพฯ ตรัง สุโขทัย เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ อุตรธานี ศรีสะเกษ ชัยภูมิ สมุทรสาคร ยะลา สุพรรณบุรี มหาสารคาม และ ชลบุรี

9. เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา จำแนกตามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ละภาค โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

10. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา จำแนกตามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแตกต่างกับภาคใต้ ภาคเหนือและภาคกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าภาคใต้ ภาคเหนือและภาคกลาง

10.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านคุณภาพ นักศึกษา จำแนกตามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาในภาค ตะวันออกเฉียง เหนือแตกต่าง กับภาคเหนือ ภาคใต้และภาคกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามากกว่า ภาคเหนือ ภาคใต้และภาคกลาง

10.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ด้านระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง เหนือ แตกต่างกับภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามากกว่า ภาคเหนือ ภาคใต้และภาคกลาง

11. แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา มีแนวทางดังนี้

11.1 ด้านคุณภาพนักศึกษา มีแนวทางพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สร้างจิตสำนึกความเป็นครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม จัดระบบการจัดการและด้านวิชาการที่ดี และจัดสถานศึกษาให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี และจัดสวัสดิการให้บริการต่าง ๆ

11.2 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ มีแนวทางพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ จัดระบบการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ โดยมีการอบรม ประชุม สัมมนา สร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรของหน่วยงาน และมีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยและงานสร้างสรรค์ จัดหางบประมาณสนับสนุน การวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้งภายในและภายนอก

11.3 ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม มีแนวทางพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติงาน การบริการทางวิชาการแก่สังคมร่วมกันระหว่างสถาบันและชุมชน จัดหางบ ประมาณสนับสนุนงานบริการวิชาการชุมชนทั้งภายในหน่วยงานและภายนอก และจัดอบรมให้กับบุคคลในชุมชน ที่มีความสนใจทางด้านพลศึกษา นันทนาการ กีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และวัฒนธรรมท้องถิ่น

11.4 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีแนวทางพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ จัดหางบประมาณและการบริจาคภายในและภายนอกทั้ง ภาครัฐและเอกชน มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่นวัตกรรมองค์ความรู้ใหม่ และภูมิปัญญาไทย ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสร้างจิตสำนึก ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงาน ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นภารกิจหลักของสถาบัน

11.5 ด้านด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากร มีแนวทางพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ พัฒนาและสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารและจัดการ จัดอบรมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ ระบบการบริหารงานภายในของสถาบัน และจัดหางบประมาณและเงินบริจาคทั้งภายในและภายนอกในการติดตั้งนวัตกรรม และระบบสารสนเทศภายในสถาบัน

11.6 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มีแนวทางพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แต่งตั้งคณะกรรมการ และจัดทำแผนปฏิบัติงานติดตามผลสำเร็จของนักศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการของแต่ละวิชาเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน การวิจัยของบุคลากรให้เหมาะสมกับงานประกันคุณภาพการศึกษา และจัดการประชุม อบรม และสัมมนาให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในด้านหลักสูตร การเรียนการสอนของแต่ละวิชาและจัด เพิ่มภาควิชาต่าง ๆ ในแต่ละคณะ

11.7 ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษามีแนวทางพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ จัดตั้งงบประมาณเพื่อจัดตั้งหอพักและจัดสวัสดิการหอพักราคาต่ำ แต่งตั้งคณะกรรมการด้านการแนะแนว โดยให้บุคลากรอื่นมีส่วนร่วม จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านส่งข้อมูล ข่าวสาร เป็นข้อมูลบน Web Side และสร้างจิตสำนึกกับผู้ปกครอง ในความร่วมมือของนักศึกษา

11.8 ด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีแนวทางพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ จัดตั้งคณะกรรมการในการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ และแก้ไขปัญหาที่พบของแต่ละคณะ จัดอบรม ประชุม สัมมนา ให้บุคลากรและงานประกันคุณภาพ มีความรู้ ความเข้าใจ และปลูกจิตสำนึก ให้บุคลากรเห็น ความสำคัญของงานประกันคุณภาพการศึกษา

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่ค้นพบในการศึกษา ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพนักศึกษา ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากร ด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา และด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถาบันการพลศึกษาเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548 ยังไม่ครบ 5 ปี จึงยังไม่เคยได้รับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาเป็นเรื่องสำคัญดังที่กรมวิชาการ (2542, หน้า 2) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพมาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรที่กำหนดและสังคมต้องการ สอดคล้องกับ อัจฉรา วัฒนาณรงค์ (2539, หน้า 103) ได้ทำการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการควบคุมคุณภาพภายในของแต่ละมหาวิทยาลัยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สุวิมล ราชชนบริบาล (2541, หน้า 175) ได้ทำการวิจัยพบว่า สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งได้มีการเผยแพร่หลักและนโยบายเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนใหญ่มีการดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัยมีรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา 3 รูปแบบคือ รูปแบบที่ 1 องค์กรประกอบระบบกำกับ ระบบสนับสนุน และตรวจสอบ รูปแบบที่ 2 มีการเน้น

การพัฒนาบุคลากรภายในสถาบัน เพื่อเตรียมพร้อมเป็นสิ่งสำคัญ รูปแบบที่ 3 กำหนดกรอบแนวคิดเป็นขั้นตอน แบ่งเป็น 5 ระยะ คือ 1. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร 2. จัดตั้งสภาวิชาการเป็นองค์กรหลักที่ดูแลการประกันคุณภาพการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและจัดทำข้อเสนอหลักเกณฑ์ ให้คณะวิชาถือเป็นแนวปฏิบัติ 3. การนำนโยบายสู่แนวปฏิบัติ ออกเยี่ยมชมหน่วยงานเพื่อดูความคืบหน้า 4. ปรับปรุงระบบ 5. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ ซึ่งนโยบายของสถาบันการพลศึกษา (สถาบันการพลศึกษา, 2550, หน้า 2) ได้กำหนด เรื่อง การประกันคุณภาพสถาบันการพลศึกษาให้ทุกหน่วยงานในสังกัด กำหนดระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายใน โดยกำหนดระเบียบ วิธีการ ขั้นตอน บุคลากร งบประมาณ และระยะเวลาการประเมินคุณภาพภายใน ให้ชัดเจน ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ระบบ คือ ระบบพัฒนาคุณภาพ ระบบติดตามคุณภาพ และระบบประเมินคุณภาพ โดยให้จัดทำและพัฒนาแผนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในประจำปี โดยให้สอดคล้องกับระบบและกลไกในการประกันคุณภาพที่กำหนด ดังจะเห็นได้จากสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชลบุรี (2548, บทนำ) ได้จัดทำรายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2548 โดยสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชลบุรีนั้น ได้เล็งเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษามาโดยตลอด และได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ตามผลการวิจัยจึงสามารถชี้ให้เห็นได้ว่าสภาพการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษานั้นยังอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการจำแนกเป็นวิทยาเขต จำแนกตามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ละภาค โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นวิทยาเขตเชียงใหม่ สุโขทัย และตรัง มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตตามพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ มีความแตกต่างกันตามสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อม และปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันการพลศึกษา จึงทำให้สภาพการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันการพลศึกษาจำแนกตามวิทยาเขตโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และวิทยาเขตเชียงใหม่ สุโขทัย และตรัง มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษาและด้านคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2548, หน้า 34) ได้นำเสนอคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา: ผลการประเมินรอบแรก ในที่ประชุมสำนักธรรมศาสตร์และการเมือง ราชบัณฑิตยสถาน เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2548 ไว้ว่า ผลการประเมิน คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา รอบแรก พบว่าสถาบัน อุดมศึกษาโดยรวมมีความตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพ

ภายใน และโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับความพยายามดำเนินการประกันคุณภาพภายใน แต่ยังไม่ปรากฏสัมฤทธิ์ผลอย่างชัดเจน

จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต ตามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ละภาค มีความเห็นที่สอดคล้องกัน ว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพมาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรที่กำหนดและสังคมต้องการ แต่สิ่งที่จำเป็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันการพลศึกษายังมีความแตกต่างกัน

2. จากการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพนักศึกษา ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากร ด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา และด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องจากการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาหาความรู้ และให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาผ่านเกณฑ์ที่กำหนดและได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจ พึงพอใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่าผู้จบการศึกษามีคุณภาพ มาตรฐานที่กำหนด เป็นเครื่องมือในการรักษาคุณภาพให้ได้มาตรฐานการศึกษาของชาติ ทำให้ทุกสถาบันการศึกษามีมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกัน โดยหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงานและตรวจสอบผลการดำเนินงาน ตามการรับผิดชอบอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้และเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ วิชัยรัตน์ (2548, หน้า 73) ซึ่งพบว่า ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยพลศึกษา จำแนกตามที่ตั้งของวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการจำแนกเป็นวิทยาเขต โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นวิทยาเขตเพชรบูรณ์ ศรีสะเกษ และชุมพรมีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก วิทยาเขตอ่างทองและกระบี่ มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนและด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษายู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตตามพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ มีความแตกต่างกันตามสภาพ

ภูมิศาสตร์และสังคม สภาพแวดล้อม และปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถาบันการพลศึกษา จึงทำให้ปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกเป็น วิทยาเขต โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นวิทยาเขตเพชรบูรณ์ ศรีสะเกษและชุมพร มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับ มาก วิทยาเขต อ่างทองและกระบี่ มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหาร หลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้อง กับงานวิจัยของ ณรงค์ วิษย์รัตน์ (2548, หน้า 73) พบว่า ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของ วิทยาลัยพลศึกษา จำแนกตามที่ตั้งของวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก คือด้านการวิจัย และอยู่ในระดับปานกลาง 7 ด้าน เรียงลำดับจากมาก ไปน้อยดังนี้ ด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหาร จัดการ ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านปรัชญาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์และ แผนการดำเนินการ ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านบริการชุมชน และเมื่อพิจารณาการจำแนกตาม คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ละภาค โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านคุณภาพ การศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา และด้าน ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถาบันการพลศึกษาพื้นที่ ภาคต่าง ๆ มีความแตกต่างกันตามสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อมและปัจจัย ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันการพลศึกษา จึงทำให้ปัญหาการ ปฏิบัติ งานประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ละภาค อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา ด้านคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านกิจกรรม พัฒนานักศึกษาและด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2548, หน้า 35) ผลการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดม ศึกษาครั้งแรก ได้จัดทำข้อเสนอแนะจากผลประเมินภายนอกสถาบันอุดมศึกษาไว้ว่า ให้เร่งรัดให้มีการกำหนดมาตรฐานอุดมศึกษาของชาติ เพื่อเป้าหมายในการจัดการศึกษาอุดมศึกษาของประเทศ ไทยและของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง อันเป็นจุดเริ่มต้นของระบบการประกันคุณภาพภายใน ที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา และเนื่องจากสถาบันอุดมศึกษา ของไทยมีความหลากหลายวัตถุประสงค์และหลายรูปแบบอย่างมาก จึงเห็นสมควรออกแบบระบบ ประเมินให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ปณิธาน และเอกลักษณ์ของสถาบันให้มากที่สุด กรณีผล ประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดสำนักงานรับรองมาตรฐาน

และประเมินคุณภาพการศึกษาจึงได้จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด

จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต ตามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ละภาค เป็นภาพที่สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามของสถาบันการพลศึกษาที่จะพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรที่กำหนดและสังคมต้องการ แต่สิ่งที่จำเป็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันการพลศึกษาแต่ละแห่งยังมีความแตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามวิทยาเขต โดยรวมและรายด้านพบว่า ข้าราชการในสถาบันการพลศึกษาจำแนกตามวิทยาเขต มีสภาพการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะข้าราชการที่ปฏิบัติงานในวิทยาเขตต่างก็มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2548, หน้า 34) ผลการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษารอบแรก พบว่าสถาบันอุดมศึกษาโดยรวมมีความตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน และโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับความพยายามดำเนินการประกันคุณภาพภายใน แต่ยังไม่ปรากฏสัมฤทธิ์ผลอย่างชัดเจน ซึ่งก็ปรากฏผลทำนองเดียวกันในกรณีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทาง ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในยังไม่ได้มาตรฐานที่ควรจะเป็น เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ละภาค โดยรวมและรายด้านพบว่าคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษามีสภาพการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน นั่นคือ คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกแต่ละภาค มีสภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษานั้นมีหน้าที่กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตามและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถาบันให้มีประสิทธิภาพ ตลอดทั้งวางแผน ดำเนินงาน ตรวจสอบติดตาม และปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามนโยบายและเป้าหมายของสถาบัน จึงทำให้คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนก แต่ละภาคมีสภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน ดังที่สถาบันการพลศึกษา (2550, หน้า 1) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถาบันการพลศึกษา ประจำปีการศึกษา 2550 ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ประเมินคุณภาพภายในสถาบันการพลศึกษา จะต้องเข้ารับการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและ

ภาคปฏิบัติตามหลักสูตรที่สถาบันการพลศึกษาเป็นผู้ดำเนินการจัดการอบรม หรือส่งเข้ารับการอบรมหรือเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับที่สถาบันการพลศึกษาแต่ละหน่วยงานให้ความเห็นชอบ

จากผลการเปรียบเทียบรายคู่ของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาจำแนกตามวิทยาเขตสามารถสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาจำแนกตามวิทยาเขต โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามวิทยาเขต โดยรวมและรายด้านพบว่า ข้าราชการในสถาบันการพลศึกษาจำแนกตามวิทยาเขตมีปัญหาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะข้าราชการที่ปฏิบัติงานในวิทยาเขตต่างกัน มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาต่างกัน ดังที่ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2548, หน้า 35) นำเสนอผลการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาอันดับอุดมศึกษา ด้านคุณภาพบัณฑิต มีแนวโน้มได้มาตรฐานในด้านการมีงานทำและความพึงพอใจของนายจ้าง แต่ยังไม่ได้มาตรฐานในด้านการเผยแพร่วิทยานิพนธ์ ด้านการเรียนรู้ มีแนวโน้มยังไม่ได้มาตรฐาน ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ อาจได้มาตรฐานถ้ามีการปรับปรุงคุณสมบัติของอาจารย์ให้ได้มาตรฐาน ซึ่งต้องเป็นวาระแห่งชาติ โครงการระยะยาวโดยให้มีการบริหารเป็นองค์กรมหาชนเฉพาะกิจ 10 ปี เป็นอย่างน้อย ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์มีแนวโน้มยังไม่ได้มาตรฐานทั้งปริมาณ คุณภาพ การเผยแพร่ และการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยตลอดจนการสร้างองค์ความรู้ในองค์กรต่างๆ ด้านการบริการวิชาการ/วิชาชีพ มีแนวโน้มยังไม่ได้มาตรฐานในการบริการวิชาการ/วิชาชีพ ทั้งปริมาณ รวมทั้งคุณภาพ และผลกระทบทางการบริการวิชาการ/วิชาชีพ มีแนวโน้มในการบริการวิชาการ/วิชาชีพ เพื่อแสวงหารายได้เป็นหลัก การบริการวิชาการ/วิชาชีพเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และการนำประโยชน์สู่การเรียนรู้การสอนและการวิจัยยังไม่ชัดเจน ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ยังไม่ได้มาตรฐาน ด้านการบริหารจัดการ มีแนวโน้มได้มาตรฐาน และด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน ยังไม่ได้มาตรฐาน เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ละภาค โดยรวมและรายด้านพบว่าคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษามีปัญหาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ภาคต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงาน

ประกันคุณภาพการศึกษาต่างกัน ซึ่งกันยา สุวรรณแสง (2536, หน้า 80) ได้กล่าวว่าสภาพภูมิศาสตร์ของแต่ละท้องถิ่นมีอิทธิพลทำให้คนในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกัน เช่น ความกระตือรือร้น ความคิดสร้างสรรค์ ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความท้อถอย การใช้สติปัญญา จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในจังหวัดต่างกัน มีปัญหาในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานในโรงเรียนต่างกัน และประเสริฐ สุทธิประสิทธิ์ (2545, หน้า 114) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายประการสำคัญของการดำเนินงานทุกประเภทรวมทั้งการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาก็คือเพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาตามมาตรฐานสากล ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานในทุกองค์ ประกอบของระบบการบริหารคุณภาพตามดัชนีบ่งชี้ที่ปรากฏทั้งนี้ผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของแต่ละคณะวิชา/ สถาบันจะเป็นแนวทางพัฒนาปรับปรุงภายในของแต่ละคณะวิชา/สถาบัน ส่วนผลการประเมินภายนอกจะเป็นดัชนีบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ในอันที่จะดำเนินการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพแต่ละคณะวิชา/สถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบและกลไกการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาได้ โดยให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละคณะวิชา/สถาบัน สามารถนำหลักการเบนช์มาร์กิง (Benchmarking) มาเพื่อประกอบเป็นกลยุทธ์การดำเนินงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ซึ่งกรณีของหน่วยงานประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ (Quality Assurance Agency for Higher Education. ชื่อย่อ QAA) ได้จัดทำมาตรฐานที่เกี่ยวข้องไว้เป็นแบบอย่างสำหรับสถาบันอุดมศึกษา ในสหราชอาณาจักรที่จะเลือกใช้ได้ตามต้องการของแต่ละสถาบัน

จากผลการเปรียบเทียบรายคู่ของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาจำแนกตามวิทยาเขต และจำแนกตามคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ละภาค สามารถสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาจำแนกตามวิทยาเขต และคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ละภาค โดยรวมและรายด้านมีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน

5. จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา มีดังนี้

5.1 ด้านคุณภาพการศึกษา พบว่า แนวทางพัฒนา คือ สร้างจิตสำนึกความเป็นครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม จัดระบบการจัดการและด้านวิชาการที่ดี และจัดสถานศึกษาให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี และจัดสวัสดิการให้บริการต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถาบันการพลศึกษากำหนดให้บัณฑิตเป็นผู้เรื่องปัญหา มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถร่วมกับผู้อื่นได้ มีทักษะและภูมิปัญญาในงานอาชีพขั้นสูง มีจิตสำนึกและภูมิธรรมในฐานะพลเมืองของสังคมไทย และ

สังคมโลก ซึ่งรุ่ง แก้วแดง (2545, หน้า 18) ได้กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพ การศึกษาคือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพให้เป็นมาตรฐานการศึกษา มิใช่การ จับผิด หรือทำให้บุคลากรเสียหน้า โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

5.2 ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ พบว่า แนวทางพัฒนา คือจัดระบบการพัฒนา คุณภาพงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ โดยมีการอบรม ประชุม สัมมนา สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ บุคลากรของหน่วยงาน และมีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยและงานสร้างสรรค์ จัดทางงบประมาณ สนับสนุน การวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถาบันการพล ศึกษากำหนดให้มีผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ เป็นงานนวัตกรรมที่นำไปสู่การสร้างและการ พัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เชี่ยวชาญ การสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ซึ่งเป็นการขยายพรมแดน ของความรู้และทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้งาน ได้จริง เป็นปัจจัยสำคัญของการ พัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพและขีดความสามารถของคน ไทย รวมทั้งการพัฒนาสู่สังคมแห่งการ เรียนรู้ และสังคมแห่งภูมิปัญญา อันก่อให้เกิดวัฒนธรรมในการใช้ความรู้ ในการกำหนดทิศทาง และการพัฒนาตลอดจนการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ของชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548, หน้า 9) กล่าวไว้ว่า การศึกษาวิจัย สร้างเสริม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ และกลไกการเรียนรู้ มีการศึกษาวิจัย ดำรวจ จัดหา และจัดตั้งแหล่ง การเรียนรู้ ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ระดมทรัพยากร (บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ภูมิปัญญาและอื่น ๆ) และความร่วมมือจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการสร้าง กลไกการเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ตลอด ชีวิตได้จริง

5.3 ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม พบว่า แนวทางพัฒนา คือ จัดตั้งคณะกรรมการ จัดทำแผนปฏิบัติงาน การบริการทางวิชาการแก่สังคมร่วมกันระหว่างสถาบันและชุมชน จัดหา งบประมาณสนับสนุนงานบริการวิชาการชุมชนทั้งภายในหน่วยงานและภายนอก และจัดอบรม ให้กับบุคคลในชุมชน ที่มีความสนใจทางด้านพลศึกษา นันทนาการ กีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และ วัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบันการพลศึกษา จัดให้มีการให้บริการทางวิชาการที่เป็น ประโยชน์เป็นที่พึงและอ้างอิงทางวิชาการ เสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมสอดคล้องเพื่อเสริมสร้าง ความมั่นคง และความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติ ตลอดจนการส่งเสริม บทบาททางวิชาการและวิชาชีพของสถาบัน การศึกษาโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะ เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเผยแพร่ชื่อเสียงของ ประเทศชาติ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548, หน้า 8) กล่าวไว้ว่า การบริการวิชาการและสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็น

สังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ สถานศึกษาต้องร่วมมือกับบุคลากรและองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทูกระดับร่วมจัดป้จจัยและกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และให้บริการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคนในชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และคนไทยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งขององค์กร ที่ให้บริการทางการศึกษามีสถานภาพเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ มีความปลอดภัย ลดความขัดแย้ง มีสันติสุข และมีการพัฒนาก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

5.4 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม พบว่า แนวทางพัฒนา คือ จัดหางบประมาณและการบริจาคภายในและภายนอกทั้ง ภาครัฐและเอกชน มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่นวัตกรรมองค์ความรู้ใหม่ และภูมิปัญญาไทย ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสร้างจิตสำนึก ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงาน ด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมเป็นภารกิจหลักของสถาบัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถาบันการศึกษา กำหนดวัตถุประสงค์ และแผนงาน การอนุรักษ์ สืบสานพัฒนา เผยแพร่เอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้าน กีฬาไทย ตลอดถึงภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นมรดกไทย และบูรณาการในการผลิตบัณฑิต งานวิจัย และการบริการวิชาการที่มุ่งเน้นส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิต และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งการสร้างสรรค์ และส่งเสริมภูมิปัญญาไทย ให้เป็นรากฐานของการพัฒนาองค์ความรู้ที่สามารถพัฒนาไปสู่สากล สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546, หน้า 88) กล่าวว่า การเรียนรู้ในอนาคตมิใช่เป็นการศึกษาในระบบแต่เพียงอย่างเดียว ยังเป็นการจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งสามารถจัดได้โดยบุคคล ครอบครัว สถาบันองค์กรต่าง ๆ ในสังคม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคน และให้สังคมเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ในทุกด้านทั้งการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ทำให้สภาพการจัด รูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาเปลี่ยนไปตามสภาพความต้องการและจำเป็นของแต่ละชุมชน สังคมการจัดระบบทรัพยากรและการลงทุนดังกล่าว จึงต้องเปลี่ยนตามไปด้วย เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและสนองตอบความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้ทรัพยากร

5.5 ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากร พบว่า แนวทางพัฒนา คือ พัฒนาและสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารและจัดการ จัดอบรมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ ระบบการบริหารงานภายในของสถาบัน และจัดหางบประมาณและเงินบริจาคทั้งภายในและภายนอกในการติดตั้งนวัตกรรม และระบบสารสนเทศภายในสถาบันการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็น เพราะสถาบันการศึกษา วางแผนระบบการบริหารและการจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของประชาคมในองค์กร หน่วยงาน และผู้เกี่ยวข้อง ตามหลักการบริหารการจัดการที่ดี

เน้นการกระจายอำนาจ กำกับด้วยนโยบายและการประกันคุณภาพการวางแผน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การพัฒนาบุคลากร การนำระบบสารสนเทศมาใช้ มุ่งสร้างเสถียรภาพทางการเงินรวมถึงการใช้เงินอย่างคุ้มค่า อีสระ คล่องตัว โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546, หน้า 31) กล่าวว่า บริบทสิ่งแวดล้อม ได้แก่ พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน โรงเรียน ฯลฯ ขาดการทำหน้าที่พัฒนาคนอย่างสมบูรณ์ มีความไม่พร้อมในการจัดให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนในกลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งกลุ่มผู้พิการ ผู้ยากจน และผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกลเป็นปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาอย่างเสมอภาคทั่วถึงและมีคุณภาพ เพราะเหตุอันเกิดจากข้อจำกัดในการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา จึงมีผลอย่างสำคัญต่อการพัฒนาความรู้และการเรียนรู้ในสาขาต่าง ๆ อันจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและการปรับเปลี่ยนให้ทันกับกระแสหลักของระบบเศรษฐกิจสังคมฐานความรู้ การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งเป็นปัญหาของการบริหารและการจัดการศึกษาที่จะต้องเปิดกว้างให้ชุมชนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างกว้างขวางด้วย

5.6 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน พบว่ามีแนวทางพัฒนา คือ แต่งตั้งคณะกรรมการ และจัดทำแผนปฏิบัติงานติดตามผลสำเร็จของนักศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการของแต่ละวิชาเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน การวิจัยของบุคลากรให้เหมาะสมกับงานประกันคุณภาพการศึกษา และจัดการประชุม อบรม และสัมมนาให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในด้านหลักสูตร การเรียนการสอนของแต่ละวิชาและจัด เพิ่มภาควิชาต่าง ๆ ในแต่ละคณะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบันการพลศึกษา จัดกระบวนการพัฒนาและบริหารหลักสูตรให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความต้องการ/ความสนใจของผู้เรียน โดยใช้เทคนิคการสอนและอุปกรณ์ที่หลากหลาย มีการประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง และมีการใช้ประโยชน์ผลการประเมินในการพัฒนาผู้เรียน การระดมทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งความร่วมมือจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549, หน้า 4) พบว่า ด้านหลักสูตรควรจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน/ท้องถิ่นมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และให้นักเรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรจัดการเรียนการสอนโดยเน้นความรู้ทางวิชาการให้มากขึ้น จัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับความ

ต้องการของนักเรียน และจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบุคลากรควรจัดหาครู ให้ครบทุกกลุ่มสาระและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ฝึกอบรม/พัฒนาครู ให้มีความรู้เพิ่มขึ้นอย่าง สม่ำเสมอ และครูควรปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและ ชุมชน โรงเรียนควรเปิด โอกาสให้ผู้ปกครอง/ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนมากขึ้น จัดการประชุมเพื่อให้ผู้ปกครอง/ชุมชนทราบ เช่น ฝากผ่าน นักเรียน เสียงตามสาย เป็นต้น

5.7 ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา พบว่า แนวทางพัฒนา คือ จัดตั้งงบประมาณเพื่อ จัดสร้างหอพักและจัดสวัสดิการหอพักราคาต่ำ แต่งตั้งคณะกรรมการ ด้านการแนะแนว โดยให้ บุคลากรอื่น มีส่วนร่วม จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านส่งข้อมูล ข่าวสาร เป็นข้อมูลบน Web Side และสร้างจิตสำนึกกับผู้ปกครอง ในความร่วมมือของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถาบันการพลศึกษากำหนดกิจกรรมที่สร้างเสริมประสบการณ์ เพื่อให้นักศึกษาได้มีการพัฒนา ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม ให้สามารถประกอบสัมมาชีพ ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2548, หน้า 5) กล่าวว่า การจัดการระบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเห็น แบบอย่างที่ดีได้ฝึกการคิด ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ ตรงที่หลากหลาย ตรงตามความต้องการ และมีความสุขในการเรียนรู้ ครู ณาจารย์ รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล เตรียมการสอนและใช้สื่อที่ ผสมผสานความรู้สากลกับภูมิปัญญาไทย จัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ จัดหาและพัฒนาแหล่ง การเรียนรู้ที่หลากหลาย และพัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ ความสำเร็จ ของการจัดการระบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญขึ้นอยู่กับ 1. ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ผู้เรียน ครู ณาจารย์ ผู้บริหาร ผู้ปกครองและสมาชิกชุมชน 2. ปัจจัยด้านการบริหาร ได้แก่ หลักการบริหาร จัดการและหลักธรรมาภิบาล

11.8 ด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า แนวทางพัฒนา คือ จัดตั้ง คณะกรรมการในการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ และแก้ไขปัญหาที่พบของแต่ละคณะ จัดอบรม ประชุม สัมมนา ให้บุคลากรและงานประกันคุณภาพ มีความรู้ ความเข้าใจ และปลูกจิต สำนึก ให้บุคลากรเห็นความสำคัญของงานประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบัน การพลศึกษา ดำเนินการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายใน พัฒนาคุณภาพ การตรวจติดตาม คุณภาพ และประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาเพื่อ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถรองรับการประกัน คุณภาพภายนอกได้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษา, 2548, หน้า 7) กล่าวว่า การบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน มีแนวทางการ

จัดการศึกษา คือ 1. องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่น สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน 2. ผู้รับบริการ/ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการจัดบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา 3. มีการกำหนดระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา จึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ด้านคุณภาพการศึกษา

1.1 สถาบันการพลศึกษาควรส่งเสริมให้นักศึกษามีวินัยในตนเอง

1.2 สถาบันการพลศึกษาควร กระตุ้นและส่งเสริมให้นักศึกษามีการศึกษาค้นคว้า

เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา

2. ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์

2.1 สถาบันการพลศึกษาควรจัดหางบประมาณสนับสนุนการวิจัยและงาน

สร้างสรรค์

2.2 สถาบันการพลศึกษาควรจัด โครงการสัมมนาเพื่อพัฒนาบุคลากรทางด้าน

วิจัย และการนำผลการวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

3. ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม

3.1 สถาบันการพลศึกษาควรจัดทำแผนกิจกรรมในการบริการชุมชน

3.2 สถาบันการพลศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้ด้านพลศึกษา กีฬา วิทยาศาสตร์การ

กีฬา และนันทนาการแก่ชุมชน

4. ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

4.1 สถาบันการพลศึกษาควรมีการสร้างและเผยแพร่นวัตกรรม องค์ความรู้ใหม่

ภูมิปัญญาไทยสู่สากล

4.2 สถาบันการพลศึกษาควรมีการจัดสรรงบประมาณด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

การละเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย มีความเหมาะสม

5. ด้านการพัฒนาองค์การและบุคลากร

5.1 สถาบันการพลศึกษาควรใช้นวัตกรรมและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ

5.2 สถาบันการพลศึกษาควรพัฒนาบุคลากรให้เข้าใจระบบงานของสถาบันการพลศึกษาเพื่อให้ปฏิบัติงานได้เต็มตามศักยภาพ

6. ด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน

6.1 สถาบันการพลศึกษาควรมีการนิเทศภายในเพื่อปรับการเรียนการสอน

6.2 สถาบันการพลศึกษาควรจัดทำแผน โครงการติดตามผลสำเร็จการศึกษา

ของนักศึกษา

7. ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

7.1 สถาบันการพลศึกษาควรจัดสวัสดิการหอพักให้นักศึกษาอย่างเพียงพอ

7.2 สถาบันการพลศึกษาควรจัดบุคลากรด้านการแนะแนวให้เพียงพอกับความ

ต้องการ

8. ด้านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

8.1 สถาบันการพลศึกษาควรมีการควบคุมคุณภาพการศึกษาโดยกำหนดผู้ตรวจสอบ

นิเทศภายใน

8.2 สถาบันการพลศึกษาควรมีการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาที่พบด้านคุณภาพ

การศึกษา

9. ทำน้อย มีปัญหา มาก มี 4 วิทยาเขต คือ กระบี่ ชุมพร ชัยภูมิ อ่างทอง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ยกเว้นเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา

2. ควรศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินงาน

ประกันคุณภาพการศึกษา

3. ควรศึกษา สภาพ และปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

การพลศึกษาแต่ละวิทยาเขตให้ลุ่มลึก